

[Orla Møller.]

oplægget til en forsvarsreform. Vi mener i socialdemokratiet, at det er nødvendigt at fremsætte forslag i overensstemmelse med det forslag, vi allerede har haft fremme, men det skal også siges, at vi er meget åbne for positive drøftelser og også for ændringer i et sådant forslag. Det gælder i øvrigt alt, hvad vi er kommet med af forslag, også det i går, at de er tænkt som oplæg til åbne og frie forhandlinger, og jeg skal slutte med nogle bemærkninger om selve samarbejdet her i folketinget.

Det var rimeligt og rigtigt af statsministeren i går at gøre opmærksom på, at selv om en afstemning får et temmelig skarpt skåret resultat, behøver det ikke at være udtryk for, at man fastfryser to fronter her i folketinget, i hvert fald ikke når det er lykkedes igennem et sagligt stykke arbejde at nå frem til at forene synspunkter, så resultatet er blevet anderledes, end den ene part havde lagt op til. Jeg tror, det er en væsentlig ting at få understreget. Jeg skal ikke drille med, at vi nu fik fastfrosset de tre partier fra den forrige regeringsperiode på en sådan måde, at vi måske skal have to fronter her i folketinget. Jeg tror ikke, at denne ene afstemning behøver at være udtryk for noget sådant, og jeg skal i hvert fald give udtryk for min forhåbning om, at det ikke er tilfældet.

Jeg må indrømme, at der var ting i debatten, som undrede en del, ikke det, at man kan blive forholdsvis enig om en bestemt holdning til et politisk spørgsmål, men nok så meget det, at argumentationen var temmelig enslydende for de 3 partier. Det kan nok undre lidt, når man er gået til valg på at ville præsentere sig som 3 selvstændige partier. Det afgørende at få sagt fra socialdemokratiets side i denne forbindelse er, at vi betragter ikke afstemningen i går som et udtryk for, at vi nu skal ligge og bekrige hinanden. Vi føler os overbevist om, at dette er en af de undtagelsesafstemninger, vi af og til må have i folketinget, men at vi i øvrigt på en lang række punkter som sædvanlig vil være i stand til i folketinget at finde frem til en fælles holdning til tingene.

Poul Schlüter: For det konservative folkeparti var valget den 21. september et dårligt valg. Jeg skal derfor ikke beklage mig over,

at vi nu er bragt i et oppositionspartis stilling, men derfor vil jeg alligevel gerne på mit partis vegne have sagt ved indledningen til denne debat, at vi ikke et øjeblik har fortrudt, at vi gik ind i KVR-regeringen, og at vi blev der. Vi har ikke fortrudt det hverken før eller efter den 21. september.

Vi mener også, at den politik, som blev ført under den regering, kan vi være bekendt. Den regeringsdannelse var jo en politisk nydannelse i vort land, og jeg tror, at den vil sætte sig langvarige spor, også spor, som vil række videre end til datoen den 21. september.

Socialdemokratiet vandt jo 8 mandater, og det var altså nok til, at statsministeren allerede valgnatten afslørede en noget umådeholden begejstring over resultatet, synes jeg. Det var, som om statsministeren slet ikke havde forståelse for det perspektiv, at socialdemokratiet nu har genvundet 8, men altså også kun 8 af de 14 mandater, som hidtil er tabt, medens partiet har været under hans ledelse. Valget var jo et fifty-fifty valg, det var så uafgjort, som et valg her i landet kan være, og derfor vil jeg også gerne nævne i dag, at det er en kendsgerning, at den 21. september fik KVR-partierne flere stemmer og også flere mandater end S og SF. Hertil føjer sig, at der var flere urepræsenterede ikke-socialistiske stemmer, end der var urepræsenterede socialistiske stemmer, og derfor mener vi også, at det var ganske på sin plads at fremsætte tanken om at overveje dannelsen af en regering bestående af fire partier. Vi havde to grunde til at gøre det. For det første, at en sådan regeringsdannelse kunne afbøde et uafklaret valgresultat og en vanskelig parlamentarisk situation i folketinget. For det andet, at den utvivlsomt ville være effektiv og handlekraftig omkring tilrettelæggelsen af Danmarks indtræden i fællesmarkedet og løsningsen af de omfattende problemer, der jo er i den sammenhæng, men det ville hr. J. O. Krag og socialdemokratiet altså ikke. Man afviste denne regeringsdannelse med standhaftighed.

Der kan måske nok komme en dag, måske også hurtigt, da statsministeren får anledning til at overveje, om hans holdning under de meget omtalte drøftelser i genforeningsværelset nu også var så klog, som han selv mente.